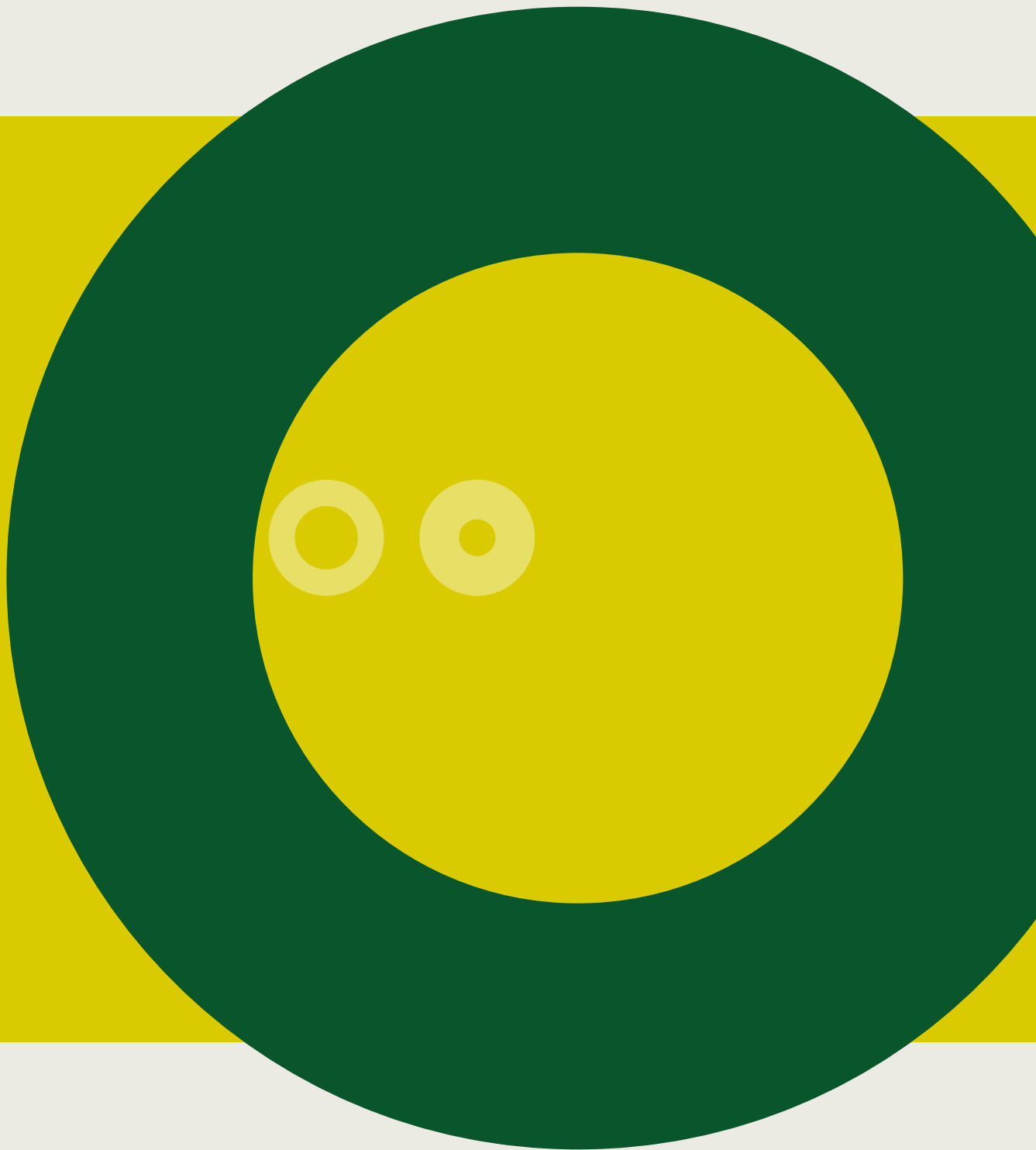

Prognose for kvægbrugets økonomiske resultater 2011-2013

December 2011

Indhold

SAMMENDRAG.....	3
INDLEDNING.....	4
PROGNOSE RESULTATER DE GENNEMSNITLIGE BEDRIFTER	4
Bedrifter med mellem 80-160 køer	4
Bedrifter med mellem 240-320 køer	5
PROGNOSE RESULTATER FOR DEN BEDSTE TREDJEDEL AF BEDRIFTERNE	6
INVESTERINGER, GÆLD, FINANSIERING OG AKTIVER	7
FØLSOMHEDSBETRAGTNINGER	8
BILAG 1: PRISFORVENTNINGER OG FORUDSÆTNINGER.....	9

SAMMENDRAG

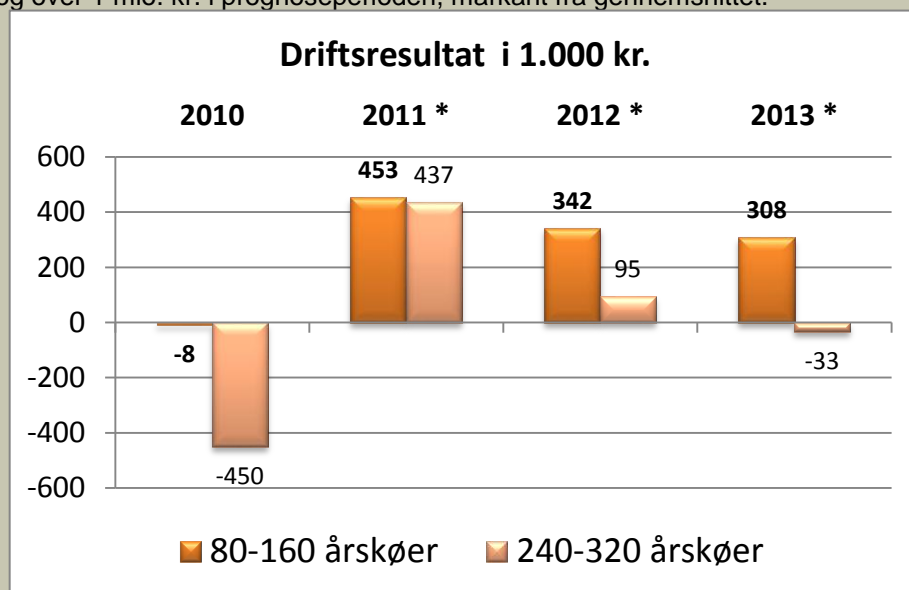
Både de mindre malkekvægbedrifter (80-160 køer) og de store malkekvægbedrifter (240-320 køer) har udsigt til fremgang i driftsresultatet 2011. Årsagen er først og fremmest en stigning i mælkeprisen på 26 øre pr. kg i forhold til 2010 samt den ekstraordinære udbetaling fra Arlas strategifond på 7,5 øre pr. kg i 2011. Prognoseresultaterne inkluderer ikke tab på finansielle aktiver, hvorfor de viste prognoseresultater kan være for positive i forhold til de senere hen realiserede resultater.

Desværre ser den positive trend ikke ud til at fortsætte. Årsagen er forventninger om et fald i mælkeprisen på 9 øre i 2012 i forhold til 2011. Prisfaldet slår, som følge af den større produktion, hårdere igennem på de store bedrifters driftsresultat. De store bedrifter forudses således at opnå et driftsresultat på omkring knap 100.000 kr. i 2012 og et lille negativt resultat på -33.000 kr. i 2013, mens de mindre bedrifters driftsresultat forventes at blive lidt over 300.000 kr.

Der forventes stigende rentemarginaler og bidragssatser i en periode, som mere end opvejer et faldende renteniveau. Samlet set forventes det derfor, at prisen på kapital stiger fra 2011 og fremefter.

Jo længere tidshorisont, der ses på, desto mere usikre er resultaterne selvsagt. Forudsigelserne af resultaterne på længere sigt er derfor en pejling på bedrifternes driftsresultat ud fra de aktuelle forventninger til udviklingen i priser og produktivitet. På malkekvægbedrifterne har udviklingen i mælkeprisen samt renteomkostningerne afgørende betydning for bedrifternes driftsresultat.

Der er fortsat meget stor spredning i de opnåede resultater på bedrifterne. Den bedste tredjedel af både de mindre og store bedrifter distancerer sig, med forventede driftsresultater på mellem 900.000 kr. og over 1 mio. kr. i prognoseperioden, markant fra gennemsnittet.

Figur 1. Driftsresultat for mindre bedrifter (80-160 køer) og store bedrifter (240-320 køer) i 2010 og forventningerne til 2011, 2012 og 2013

KONTAKTPERSONER:

Navn   Chefkonsulent Susanne Clausen
 T   +45 87 40 53 07
 M   +45 30 92 17 15
 E   suc@vfl.dk

Konsulent Jannik Toft Andersen
 + 45 87 40 53 05
jta@vfl.dk

INDLEDNING

Denne prognose ser på udviklingen i malkekvægbedriftenes driftsresultat frem mod 2013. I forhold til tidligere prognoser er datagrundlaget for prognosen justeret, idet det omfatter alle bedrifter, hvor over 50% af omsætningen stammer fra salg af mælk og dyr. Ændringen i datagrundlaget betyder, at prognosens resultater ikke er direkte sammenlignelige med resultaterne fra den seneste prognose fra september 2011, omend ændringen i datagrundlaget dog kun har medført meget små ændringer. I forhold til prognosen fra september 2011 er der sket følgende væsentlige ændringer:

- Renteomkostningerne er øget som følge af en forventning om højere bidragssatser og rentemarginaler. Der forventes fortsat et faldende renteniveau.
- Produktivitetsudviklingen i form af mælkeydelsen pr. ko er reduceret fra +1% til -1% som følge af, at mælkeydelsen pr. ko, ifølge ydelseskontrollen, har været lavere i 2011 sammenlignet med 2010
- Prisen på oksekød er øget
- Prisen på brændstof er hævet for 2012 og 2013.

Prognoseresultaterne inkluderer ikke eventuelle tab på finansielle forretninger. Det skyldes ikke en forventning om, at disse ikke kan eller vil forekomme. Det er snarere et udtryk for, at de er uhyre vanskelige af kvantificere. Konsekvenser er imidlertid, at resultaterne i 2011 kan være for positive i forhold til de senere hen realiserede resultater.

PROGNOSE RESULTATER DE GENNEMSNITLIGE BEDRIFTER

Bedrifter med mellem 80-160 køer

Tabel 1 viser det opnåede driftsresultat i 2010 på konventionelle kvægbedrifter omkring gennemsnitsstørrelsen (80-160 køer) samt forventningen til driftsresultatet på disse bedrifter i 2011, 2012 og 2013.

Tabel 1. Resultatopgørelse for bedrifter med mellem 80 - 160 køer

	2010	2011 *	2012 *	2013 *
<i>Produktion:</i>				
Årskøer	123	125	128	131
Kg EK mælk pr. årsko	8913	8.824	8.912	9.001
Hektar	116	118	121	123
1.000 kr.				
Bruttoudbytte	3.142	3.721	3.638	3.670
heraf kvæg	2.804	3.206	3.216	3.249
mark	253	346	332	329
Stykomkostninger	-1.251	-1.446	-1.462	-1.489
heraf kvæg	-1.033	-1.205	-1.215	-1.236
heraf mark	-218	-241	-248	-253
Dækningsbidrag	1.891	2.276	2.176	2.180
heraf kvæg	1.771	2.001	2.002	2.012
heraf mark	36	105	84	76
Kontante kapacitetsomkostninger	-1.064	-1.113	-1.154	-1.175
Afskrivninger m.m.	-413	-408	-393	-379
Resultat af primær drift	413	754	629	627
Afkoblet støtte	410	410	410	410
Finansieringsudgifter i alt	-831	-711	-697	-728
Driftsresultat	-8	453	342	308
Heraf værdiændring på grovfoder og besætning	-32	0	0	-
Likviditet før investering	221	619	498	452
2010 2011 * 2012 * 2013 *				
Realiserede gev./tab i alt	-207	?	?	?
heraf real. gev./tab gæld	-36	?	?	?
heraf real. gev./tab finansaktiver	-170	?	?	?

Der forventes i 2011 en fremgang i driftsresultatet på godt 460.000 kr. i forhold til 2010 som følge af en stigning i mælkeprisen på 26 øre pr. kg samt som følge af den ekstraordinære udbetaling på 7,5 øre pr. kg fra Arlas strategifond. Derudover trækker det også i en positiv retning, at finansomkostninger falder fra 2010 til 2011, da der ikke er indregnet eventuelle realiserede tab på finansielle forretninger i prognoseresultaterne for 2011.

Tabel 1 viser, at fremgangen i driftsresultatet ikke helt kan fastholdes i 2012 og 2013, hvor disse bedrifter har udsigt til et resultat på lidt over 300.000 kr. Årsagen til det faldende driftsresultat i forhold til 2011 er fald i mælkeprisen på ca. 10 øre i 2012 i forhold til 2011.

Selvom der forventes stigende renteomkostninger i både 2012 og 2013, er finansieringsomkostningerne stort set uændrede i forhold til 2011 som følge af en forventning om, at bedrifterne i perioden nedbringer deres rentebærende gæld.

Bedrifter med mellem 240-320 køer

Tabel 2 viser udviklingen i driftsresultatet for de store konventionelle bedrifter (240-320 køer).

Tabel 2. Resultatopgørelse for bedrifter med 240 - 320 køer

	2010	2011 *	2012 *	2013 *
<i>Produktion:</i>				
Årskøer	277	283	288	294
Kg EK mælk pr. årsko	9059	8.968	9.058	9.149
Hektar	224	228	233	238
1.000 kr.				
Bruttoudbytte	7.127	8.261	8.072	8.138
heraf kvæg	6.377	7.153	7.164	7.234
mark	480	637	613	602
Stykomkostninger	-2.828	-3.246	-3.292	-3.356
heraf kvæg	-2.413	-2.788	-2.819	-2.874
mark	-415	-459	-473	-483
Dækningsbidrag	4.299	5.015	4.780	4.782
heraf kvæg	3.964	4.366	4.345	4.360
mark	65	178	140	120
Kontante kapacitetsomkostninger	-2.489	-2.608	-2.707	-2.763
Afskrivninger m.m.	-869	-874	-842	-812
Resultat af primær drift	940	1.533	1.232	1.207
Afkoblet støtte	759	759	758	758
Finansieringsudgifter i alt	-2.150	-1.855	-1.896	-1.999
Driftsresultat	-450	437	95	-33
Heraf værdiændring på grovfoder og besætning	49	0	0	-
Likviditet før investering	42	943	571	414

	2010	2011 *	2012 *	2013 *
Realiserede gev./tab i alt	-547	?	?	?
heraf real. gev./tab gæld	-100	?	?	?
heraf real. gev./tab finansaktiver	-446	?	?	?

De store bedrifters driftsresultat i 2011 forventes at blive forbedret med 887.000 kr. i forhold til 2010. Med et driftsresultat på 437.000 kr. opnår disse bedrifter dog fortsat et driftsresultat, som er ca. 16.000 kr. lavere i forhold til de mindre bedrifter. Set i forhold til disse bedrifters langt større balance er det selvsagt ikke tilfredsstillende.

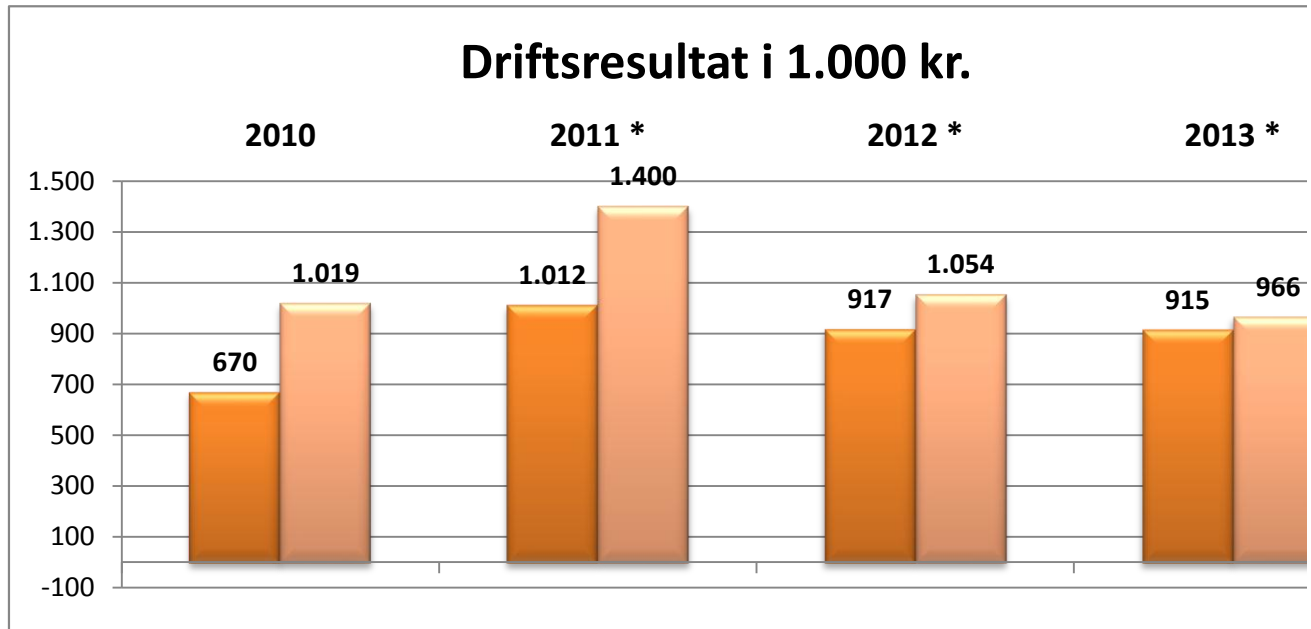
Fremgangen i 2011 i forhold til 2010 er forårsaget af højere mælkepris og lavere renteomkostninger. Desværre er der udsigt til faldende driftsresultat i 2012 og 2013. Det skyldes, ligesom for de mindre bedrifter, en forventning om en lidt lavere mælkepris i 2012 og 2013 sammenlignet med 2011. Derudover stiger finansieringsomkostningerne i perioden på disse bedrifter dels som følge af, at de har mere rentebærende gæld dels som følge af en forventning om en svag stigning i gælden på disse bedrifter i perioden som følge af en udvidelse af produktionsomfanget.

PROGNOSE RESULTATER FOR DEN BEDSTE TREDJEDEL AF BEDRIFTERNE

Regnskaberne viser år efter år, at der er meget stor forskel i bedrifternes opnåede indtjening. De gennemsnitlige resultater dækker derfor over en meget stor variation imellem bedrifterne. En variation, som stiger *Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af udgivelsen.*

med stigende bedriftsstørrelse. Med henblik på at illustrere variationen i bedrifternes indtjening, og betydningen af denne i forhold til forventningerne, er indtjeningen for den bedste tredjedel af bedrifterne fremskrevet. Resultatet er vist i figur 2.

Den bedste tredjedel er i dette notat den gruppe, der i 2010 realiserede det højeste driftsresultat.

Figur 2. Prognose for indtjeningen på den bedste tredjedel af bedrifterne

Figur 2 viser, at der er både store og små bedrifter med en robust og sund økonomi. Det er denne gruppe af bedrifter, som har mulighed for at agere i den nuværende finansielle situation. Figur 2 viser, sammenholdt med figur 1, at der er meget store forbedringer at hente på mange bedrifter.

Den bedste tredjedel af bedrifterne i begge størrelsesgrupper opnår bedre resultater på alle hovedposter sammenlignet med gennemsnittet. Dog er det især forskelle i bruttoudbytte og finansielle omkostninger, som forklarer, hvorfor disse bedrifter opnår betydeligt bedre driftsresultater end gennemsnittet.

Ligesom for gennemsnittet har der i 2010 også været realiseret tab på finansielle forretninger hos den bedste tredjedel. De realiserede tab i denne gruppe er dog ikke nær så store som for gennemsnittet. For den bedste tredjedel forventes således et gennemsnitligt tab på knap 44.000 kr. for bedrifterne med 80-160 årskøer og 33.000 kr. for bedrifterne med 240-320 årskøer.

INVESTERINGER, GÆLD, FINANSIERING OG AKTIVER

Investeringerne forudsættes at være på niveau med afskrivningerne i 2011 og fremefter. Gælden antages at falde med 10.000 kr. pr. ko fra 2011 frem mod 2013 for gennemsnittet af bedrifterne med 80-160 køer, mens gælden blandt de store bedrifter med mellem 240-320 køer forventes at falde med ca. 5.000 kr. pr. ko. Den bedste tredjedel forventes at reducere gælden med 17.000 kr. pr. ko (80-160 køer) henholdsvis 7.000 kr. pr. ko (240-320 køer). Den samlede gæld forventes dog at stige svagt grundet forventning om stigende produktionsomfang.

Tabel 3 og 4 viser gælden på de to bedriftsstørrelser i 2011 for henholdsvis gennemsnittet og den bedste tredjedel.

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af udgivelsen.

Tabel 3. Gældsforholdene på gennemsnitsbedrifterne i 2011

	80 - 160 køer	240 - 320 køer
Gæld i alt, 1.000 kr.	17.310	42.859
Gæld pr. ko, kr.	137.971	151.692

Tabel 4. Gældsforholdene på bedste tredjedel i 2011

	80 - 160 køer	240 - 320 køer
Gæld i alt, 1.000 kr.	12.684	35.036
Gæld pr. ko, kr.	103.624	124.454

FØLSOMHEDSBETRAGTNINGER

Kvægbedriftenes indtjening er følsom overfor ændringer i mælkeprisen og ændringer i renteniveauet. Det sidste som følge af en meget stor gæld, hvoraf hovedparten er variabel forrentet. Indtjeningen er derudover også følsom overfor ændringer i foderpriserne. Da 50-60% af foderet er hjemmeavlet grovfoder, er kvægbedrifterne dog mindre følsomme overfor ændringer i foderpriserne sammenlignet med andre driftsgrene.

Tabel 5 viser betydningen af ændringer i forudsætninger omkring: Mælkepris, foderpris og renteniveau for bedriftenes indtjening.

Tabel 5. Følsomhed for bedriftenes indtjening i 2012 i 1.000 kr.

	80 – 160 køer	240 – 320 køer
Rentestigning på 1 procentpoint	-146	-381
Mælkeafregning ændres 10 øre/kg	+/- 111	+/- 261
Foderpriser ændres med 10 procent	+/- 63	+/-144

En ændring i renteniveauet på 1 procentpoint på den variabelt forrentede gæld reducerer de store bedrifters indtjening med 381.000 kr. For at opveje dette, skal mælkeprisen stige med knap 15 øre pr. kg mælk, eller også skal bedrifterne reducere omkostningsniveauet med et tilsvarende beløb. De mindre bedrifter er knap så hårdt belastet af gæld, hvorfor mælkeprisen på disse bedrifter "kun" skal stige med 13 øre pr. kg mælk for at kompensere for en rentestigning på den variabelt forrentede gæld på 1 procentpoint.

BILAG 1: PRISFORVENTNINGER OG FORUDSÆTNINGER

Prognosen for 2013 er behæftet med ekstraordinær stor usikkerhed. Både på grund af prognoseperiodens længde og i lyset af en meget usikker konjunktursituation. Prognosen for 2013 bygger derfor på forsigtige forudsætninger, herunder pejlinger fra FAO/OECD's forventede prisbevægelser, og er udelukkende at betragte som retningsgivende.

Tabel 1. Prisforventninger

	2009	2010	2011*	2012*	2013*
<i>Mælkeproduktion</i>					
Mælkepris (kr./kg standard mælk)	2,10	2,37	2,64	2,55	2,50
Mælkeydelse pr. ko (stigning i pct. pa.)	1,00	1,00	-1,00	1,00	1,00
<i>Svineproduktion</i>					
Svinekød (kr./kg)	9,33	9,83	10,70	11,04	11,55
30 kg beregnet smågris (kr./stk.)	328	337	359	391	403
7 kg beregnet smågris (kr./stk.)	192	203	211	236	246
Grise pr. årssø	27,5	28,2	28,7	29,3	29,9
<i>Planteproduktion</i>					
Foderhvede (kr./hkg.)	91	98	144	126	127
Foderbyg (kr./hkg.)	91	94	144	126	127
Maltbyg (kr./hkg.)	117	101	167	156	152
Raps (kr./hkg.)	222	229	329	288	275
Kartofler, konsum (kr./hkg.)	95	112	128	86	80
<i>Foder m.v.</i>					
Soyaskrå (kr./hkg.)	235	230	248	240	240
Foderhvede (kr./hkg.)	98	105	154	142	143
Foderbyg	93	103	153	142	143
Rapsskrå (kr./hkg.)	141	169	168	145	145
Gødning (indeks)	172	161	189	193	193
Brændstoffer (indeks)	148	187	229	230	230

* Prognose fra Videncentret for Landbrug samt Landbrug & Fødevarer

Salgspriser

Prisen for planteprodukter – korn, kartofler, raps, frø m.v. - forventes at forblive på et højt niveau i 2011, mens det forventes at falde lidt tilbage mod et mere gennemsnitligt niveau i 2012.

Mælkeprisen forventes at falde til 2,55 kr. pr. kg standard mælk i 2012, mens niveauet for 2013 vurderes til 2,50 kr. pr. kg ud fra en forventning om, at dette udtrykker det lidt mere langsigtede niveau for mælkeprisen velvidende, at der kan forekomme endog meget store udsving i prisen fra år til år. Udsvingene skyldes både, at mælkeprisen følger udviklingen på verdensmarkedet, og at verdensmarkedet i stigende grad domineres af lande, hvis mælkeproduktion og dermed udbud afhænger af klimamæssige forhold.

Svinekød. Gode eksportmuligheder til gunstige priser uden for EU, blandt andet til Fjernøsten og Rusland, sikrer bedre balance mellem udbud og efterspørgsel i EU og en højere notering end tidligere forventet. Ud-

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af udgivelsen.

viklingen betyder, at prognosen for de to kommende kvartaler er opskrevet med henholdsvis 0,50 kr./kg og 0,25 kr./kg.

Generelt giver markederne udenfor EU støtte til noteringen og har bevirket, at noteringen i såvel 2010 som 2011 har ligget højere end året før. I 1. halvår 2012 forventes dette billede at fortsætte. Derimod har støtten fra det europæiske marked været beskednen, da produktionen af svinekød i 2011 har ligget lidt højere end sidste år. Hertil kommer, at efterspørgslen i mange EU lande hæmmes af økonomiske stramninger.

Fremadrettet forventes det dog, at EU produktionen af svinekød begynder at falde i forhold til året før og dermed støtte noteringen. Endnu er det dog kun i de østeuropæiske EU lande, der ses faldende produktion.

Købspriser

2010 bød på kraftigt stigende *kornpriser* på grund af klimatiske forhold i flere regioner og brande i Østeuropa. Det medførte et træk på lagrene, og denne effekt sætter stadig præg på markederne. I 2011 forventes korn- og foderpriserne at forblive på et forholdsvis højt niveau. I 2012 forventes priserne at falde tilbage mod et mere gennemsnitligt niveau. Prisen på *sojaskrå* og *raps* forventes dog at forblive høje. Samlet set ventes foderomkostningerne at holde et stabilt højt niveau i 2011 og 2012.

Prisen på *handelsgødning* ventes at holde det nuværende forholdsvis høje niveau i både 2011 og 2012. Det skyldes fortsat stor efterspørgsel og høje energipriser. Det forventes, at priserne fortsætter på dette niveau ind i 2013.

Priserne på *bekæmpelsesmidler*, *reparation* og *vedligeholdelse* samt *tjenesteydelser* forventes generelt at følge den almindelige prisudvikling i prognoseperioden.

Der hersker stor geopolitisk og konjunkturlig usikkerhed om *energipriserne*. Prognosen bygger på en gradvis normalisering af priserne i løbet af 2012 og 2013.

Renter

Den globale vækstafmatning tager til i styrke. Den svage vækst rammer stort set alle lande, dog hårdest i OECD-landene. Også de nyindustrialiserede lande mærker tydeligt vækstnedgangen, selvom der i disse lande stadig ses relativt høje vækstrater. Prognosen bygger på en forudsætning om, at de udviklede økonomier har bevæget sig ind i en periode med lav og ustabil, men hovedsagelig positiv vækst. Der er dog betydelig risiko for, at vækstafmatningen udvikler sig til en recession i flere af de toneangivende lande.

En af de centrale følgevirkninger af de seneste års krise er store offentlige underskud og kraftigt stigende gælds niveauer. Gælden er blevet uholdbar stor i en række lande, især i Sydeuropa, men også i lande som Frankrig og USA har gælden nået en bemærkelsesværdig størrelse, der giver politiske og økonomiske udfordringer. Gælden har medført et pres på kort og mellemlangt sigt for at konsolidere de offentlige finanser, og der foretages besparelser og reformer. Samtidig vil øget regulering og stramning af kravene til den finansielle sektor virke væksthæmmende, og perioden med svag vækst bliver formentlig af længere varighed. Samlet set balancerer økonomien i den vestlige verden mellem lav vækst og risikoen for fornyet recession.

Gældskrisen og den svage vækst har medført historisk lave renter i store dele af verden, herunder Euroområdet, USA og Japan. Den Europæiske Centralbanks rentesatser blev hævet med et halvt procentpoint i første halvår 2011, men siden har renten været på vej ned igen. Markedet har indregnet yderligere rentenedsættelser fra ECB.

Udviklingen på de finansielle markeder er præget af den store usikkerhed, der hersker om det fremtidige konjunkturforløb, problemerne med den høje offentlige gæld og den finansielle sektors skrøbelighed. Usikkerheden om Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af udgivelsen.

kerheden vil fortsat være fremherskende på kort og mellemlangt sigt. Af samme grund vil en række landes lange rentespænd i forhold til Tyskland fortsat være høje. Modsat betyder investorenes nervøsitet, at Danmark og andre robuste økonomier tiltrækker kapital, da investeringer i disse lande opfattes som mere sikre.

Tabel 2 viser, hvilke renteforudsætninger prognosen bygger på.

Tabel 2. Renter inkl. bidrag m.v.

	2010	2011*	2012*	2013*
Realkredit, fast, dkr.	5,96	6,10	5,73	5,99
Realkredit, flex, dkr.	2,64	2,67	2,57	2,84
Realkredit, flex, euro	1,78	2,17	2,26	2,56
Finanslån, valuta	4,84	5,27	5,57	5,74
Kassekredit, dkr.	6,46	6,84	7,14	7,31
Banklån, dkr	4,87	5,91	5,94	6,10

* Prognose fra Videncentret for Landbrug samt Landbrug & Fødevarer

Datamateriale

Resultaterne er vejede, så de er repræsentative for alle mælkeproducenter med henholdsvis 80-160 årskøer og med 240-320 årskøer i henhold til den seneste landbrugstælling fra Danmarks Statistik. I alt indgår 892 bedrifter med mellem 80-160 årskøer i analysen, hvis resultater er vejede op til at repræsentere 1.392 bedrifter. Ligeledes indgår der 181 mælkekvægbedrifter med mellem 240 og 360 årskøer. Disse er vejede op til at repræsentere i alt 242 bedrifter. Indkomstskønnet for 2010 er beregnet ud fra de foreløbigt vejede 2010 regnskaber. Resultaterne kan ændre sig, når Danmarks Statistik har foretaget en endelig vejning.

Bedrifterne, der indgår, skal være på mindst 10 ha, eller værdien af den landbrugsmæssige produktion skal overstige 60.000 kr. Årsrapporten skal derudover indeholde privatøkonomiske data.

Indkomstprognoserne for 2011-2013 er lavet på baggrund af regnskaberne i DLBR's regnskabsdatabase samt prognoser for salgs- og købspriser, hvor baggrunden for prognoserne fremgår af Landbrug & Fødevarers publikation "Markedsvurdering for landbrugsproduktion".

Analysen indeholder en særskilt opgørelse for heltidsbrug. Heltidsbrug står for ca. 85% af den samlede landbrugsproduktion. Et heltidsbrug er defineret som et brug, hvor årets produktion kræver en arbejdsindsats, der er på mindst 1.665 normtimer.

Fra og med 2010 har EU besluttet at ændre klassifikationen af bedriftstyper. Som en følge heraf ændrer Videncentret for Landbrug i lighed med Danmark Statistik tilsvarende principperne for klassifikation af bedriftstyper, så de er i overensstemmelse med EU-standarden.

Tidligere er bedrifterne blevet klassificeret efter, hvor minimum to tredjedele af standarddækningsbidraget stammede fra. Nu bliver tilhørsforholdet afgjort af, hvor minimum halvdelen af omsætningen genereres.

Ændringen får indflydelse på en række bedrifter, som skifter kategori. De største ændringer finder sted inden for planteavlere og "øvrige landbrug", hvor et antal bedrifter fremover defineres som svine- og kvægbedrifter.

Definitioner

Afkastningsgrad: Resultat af primær drift plus afkoblet støtte minus ejer aflønning, divideret med landbrugsaktiver (gennemsnit primo og ultimo). Viser forrentningen af landbrugsaktiverne.

Alle bedrifter: Inkluderer alle bedrifter over 10 ha eller med et standard-dækningsbidrag over 60.000 kr.

Investeringskvote: Investeringer i alt divideret med aktiver i alt. Udtrykker investeringsniveauet i forhold til produktionsapparatets størrelse.

Likviditet før investeringer: Årets resultat minus private udtræk minus tilbageførsel plus/minus ændring i beholdninger.

Lønningsevne: Driftsresultat før renter plus afkoblet EU-støtte minus forpagtningsafgift og minus 4% forrentning af landbrugsaktiver (gennemsnit primo og ultimo) divideret med antal normtimer (dog reduceret med timer aflønnet af maskinstation). Viser mulighed for afkast til kapital og arbejde.

Soliditetsgrad: Egenkapital ultimo minus hensættelser til skat i procent af samlede aktiver ultimo.

Gældsprocent: Gæld (ekskl. hensættelser) i procent af samlede aktiver som gennemsnit af primo og ultimo.

Årets resultat: Driftsresultat plus nettoindtjening uden for landbruget.

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

ØKONOMI

Agro Food Park 15

Skejby

DK-8200 Århus N

T +45 8740 5000

F +45 8740 5010

W vfl.dk

